

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І СТРАХУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ (ПО-15)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>073 Менеджмент</i>
Освітня програма	<i>Менеджмент міжнародного бізнесу</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна) / змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>IV курс / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>90 годин (лекції – 22 години, практичні заняття – 22 години, СР – 44 години)</i>
Семестровий контроль / контрольні заходи	<i>Залік/МКР, реферат</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу http://roz.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектори: Литвиненко П.О., кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту підприємств, КПІ ім. Ігоря Сікорського, (Lytvynenkora@gmail.com) Практичні: Литвиненко П.О., кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту підприємства, КПІ ім. Ігоря Сікорського, (Lytvynenkora@gmail.com)</i>
Розміщення курсу	<i>На платформі дистанційного навчання «Сікорський»</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою викладання кредитного модуля є формування у студентів таких загальних (ЗК) та фахових (ФК) програмних компетентностей:

- ЗК 5 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

- ЗК 8 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ФК 4 – Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними
- ФК 8 – Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

Після засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

- ПРН 3 – Демонструвати знання теорії, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства, у тому числі підходів до управління промисловими підприємствами
- ПРН 6 – Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
- ПРН 7 – Виявляти навички організаційного проектування
- ПРН 9 – Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи
- ПРН 10 – Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації
- ПРН 11 – Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації, у тому числі у сфері управління та бізнес-адміністрування різних напрямів діяльності промислових підприємств

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Зміст дисципліни пов'язано із таким спеціальним курсом як «Управління ризиками», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Міжнародні стандарти фінансової звітності». Перелік дисциплін, які вона забезпечує: «Переддипломна практика», «Дипломна робота». Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях інвестиційної діяльності, страхової діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи міжнародної інвестиційної діяльності

- Тема 1.1. Теоретичні засади міжнародної інвестиційної діяльності*
- Тема 1.2. Міжнародні інвестиційні ринки*
- Тема 1.3. Оцінка міжнародних інвестиційних проектів*
- Тема 1.4. Інвестиційні стратегії в міжнародному бізнесі*
- Тема 1.5. Прямі та портфельні інвестиції*

Змістовий модуль 2. Міжнародне страхування в бізнесі

- Тема 2.1. Система міжнародного страхування*
- Тема 2.2. Страхування зовнішньоекономічних операцій*
- Тема 2.3. Страхування інвестиційних ризиків*
- Тема 2.4. Фінансові інструменти управління ризиками*

4. Навчальні матеріали та ресурси

4.1. Базова література

1. Bodie Z., Kane A., Marcus A. Investments [11 th Edition]. New York: McGraw-Hill Education, 2018. 1041 с.
2. Гудзь О. Є., Стецюк П.А. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник. Львів: ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2020. 223 с.
3. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.

4. Расшивалов Д.П. Ризик менеджмент у міжнародному бізнесі. Навчальний посібник. Київ: ВАДЕКС, 2014. 220 с.
5. Бутко М. П. Менеджмент інвестиційної діяльності: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 480 с.
6. Інвестиційний аналіз: навчальний посібник / І. Мойсеєнко, І. Ревак, Г. Миськів, Н. Чапляк. 2019.
7. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / За ред. Н. С. Ситник. Львів: Апріорі, 2019. 460 с.

4.2. Додаткова література

1. Asset Management and International Capital Markets / Ed. by Wolfgang Bessler, Wolfgang Drobetz and Chris Adcock. – London, New York : Routledge, Taylor & Francis Group, 2013. – 228 с.
2. Савицька О. М., Салабай В. О. Збалансована система показників: вимір ефективності управління діяльністю підприємства. Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку, менеджменту та права. Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.1. С. 28-30.
3. Investment Analysis and Portfolio Management / Frank K. Reilly, Keith C. Brown. 11th Edition, 2019.
4. International Insurance Markets: Structure and Conduct / David Bland, 2021.
5. Global Investment Risk Management / Evi Bodie, Alex Kane. 2020.
6. Страхування: теорія та практика: навчальний посібник / За заг. ред. Н.М. Внукової. Харків: Бурун Книга, 2019.
7. Міжнародні фінансові ринки: навчальний посібник / За ред. В.І. Грушка. Київ: ДКС центр, 2020.
8. Глобальна економіка: підручник / За заг. ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. Київ: КНЕУ, 2019.
9. Інвестування: практикум / І.П. Мойсеєнко. Київ: Знання, 2019.

4.3. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського НАН України: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. World Bank Open Data: <https://data.worldbank.org>
3. International Monetary Fund: www.imf.org
4. World Trade Organization: www.wto.org
5. UNCTAD Investment Policy Hub: <https://investmentpolicy.unctad.org>
6. Financial Times: www.ft.com
7. The Economist: www.economist.com
8. Bloomberg: www.bloomberg.com
9. Reuters: www.reuters.com
10. McKinsey Global Institute: www.mckinsey.com/mgi
11. International Organization of Securities Commissions: www.iosco.org
12. Bank for International Settlements: www.bis.org

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

- *основні методи навчання*: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

- *загальні методи навчання*: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, евристичний;
- *спеціальні методи навчання*: кейс метод, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 3; ПРН 6; ПРН 7; ПРН 9; ПРН 10; ПРН 11	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання</i> : проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання</i> : презентації, дискусія, аналітична доповідь, метод прикладних завдань	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу, реферат. Підсумковий контроль – залікова контрольна робота (якщо студент не набрав мін. 60 балів)

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 22 годин лекційних (Л) та 22 годин практичних занять (ПЗ), модульний контроль (МКР), реферат.

Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
	Л	П	С	Всього		
Змістовний модуль 1						
Теоретичні засади міжнародної інвестиційної діяльності	4	4	5		Лекція 1 Лекція 2 Практичне 1 Практичне 2	Опитування, виконання практичних завдань
Міжнародні інвестиційні ринки	2	2	5		Лекція 3 Практичне 3	Опитування, кейси
Оцінка міжнародних інвестиційних проектів	2	2	5		Лекція 4 Практичне 4	Розрахункові завдання
Інвестиційні стратегії в міжнародному бізнесі	2	2	5		Лекція 5 Практичне 5	Презентації
Прямі та портфельні інвестиції	2	2	4		Лекція 6 Практичне 6	Опитування, кейси
Змістовний модуль 2						
Система міжнародного страхування	4	4	5		Лекція 7 Лекція 8 Практичне 7 Практичне 8	Опитування, тести
Страхування зовнішньоекономічних операцій	2	2	5		Лекція 9 Практичне 9	Практичні завдання

Страховання інвестиційних ризиків	2	2	5		Лекція 10 Практичне 10	Кейси
Фінансові інструменти управління ризиками	2	2	5		Лекція 11 Практичне 11	Розрахункові завдання
Модульна контрольна робота	-	2	-			Тестування
Залік						
Всього	22	22	44			

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, С – самостійна робота, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності, ПРН – програмні результати навчання

6. Самостійна робота студента

Для вирішення поставлених завдань в оволодінні курсу «Інвестиційна діяльність і страхування в міжнародному бізнесі» цикл аудиторних занять (лекції та практичні заняття) доповнюється самостійною роботою студентів - при консультуванні з викладачами, так і поза аудиторними заняттями. Така система та цілеспрямована праця дає можливість успішно засвоїти зазначений матеріал.

Форми, які застосовуються при самостійній роботі студентів при вивченні курсу «Інвестиційна діяльність і страхування в міжнародному бізнесі»:

- Опрацювання лекційного матеріалу та доповнення його деякими питаннями та поглиблення розглянутих проблем, які виносяться для більш детального вивчення на практичних заняттях;
- Вивчення термінів і основних понять з тем навчальної дисципліни;
- Підготовка до практичних занять;
- Виконання творчих завдань;
- Виконання домашніх завдань;
- Підготовка до виконання МКР;
- Підготовка реферату;
- Підготовку до заліку.

Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 44 год.

Політика і контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях., а саме за участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantsiynomu-rezhimi/>) та

Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій **Zoom**. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила зарахування індивідуальних завдань. Обґрунтоване і аргументоване викладення опрацьованої теоретичної, прикладної та аналітичної складової в розрахунковій роботі, аргументоване відстоювання власних висновків.

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо, проходження онлайн курсів за тематикою дисципліни. Заохочувальні бали не входять до загальної шкали оцінювання. Сума заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів, при цьому загальний рейтинговий бал здобувача не може перевищувати 100 балів.

Політика дедлайнів та перескладань. Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується на своєчасному проходженні тестування, виконанні поточних завдань, написанні модульної контрольної роботи згідно графіку викладання дисципліни. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу.

Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Академічна доброчесність. При оцінюванні робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- виконання модульної контрольної роботи;
- реферата;
- роботи на 11 практичних заняттях.

2. Критерії нарахування балів.

модульна контрольна робота оцінюється в 6 балів:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 6-5 балів;
- «добре» – частково повна відповідь (не менше 70% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 4 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 3 бали;
- «достатньо» – відповідь не відповідає вимогам «задовільно» – 2 бали;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «достатньо» – 1-0 балів.

практичне заняття оцінюється із 4 балів:

- «відмінно» – повне розкриття одного з питань, вільне володіння матеріалом – 4 балів;
- «добре» – достатнє розкриття одного з питань – 3 бали;
- «задовільно» – не достатньо повне розкриття одного з питань дискусії – 2 бали;

реферат оцінюється із 10 балів:

- «відмінно» – повне розкриття та володіння матеріалом – 10-8 балів;
- «добре» – достатнє розкриття матеріалу – 7-5 бали;
- «задовільно» – не достатньо повне розкриття матеріалу – 4-2 бали;

Залік – 40 балів

Залікова робота оцінюється із 40 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з двох запитань. Кожне питання оцінюється з 20 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 20-18 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності – 17-15 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 14-12 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

- Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 15 балів, другої атестації – отримання не менше 30 балів.
- Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею (п.6). Якщо сума балів менша за 60, студент виконує залікову роботу.
- Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані у заліковій роботі та балів отриманих на практичних заняттях.
- Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Вивчення дисципліни проводиться згідно з існуючою методикою організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. У процесі викладання дисципліни для активізації навчального процесу рекомендується використовувати проблемні лекції, практичні заняття, дискусії, тренінги.

За результатами поточного значення рейтингу з кредитного модуля здійснюється атестація на заключному практичному занятті.

Семестрова атестація студента з кредитного модуля здійснюється за результатами підсумкового значення рейтингу з кредитного модуля.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладання дисципліни проводиться згідно з існуючої методики організації навчального процесу у вищих учбових закладах з використанням практичних занять, а також самостійної роботи студентів.

«Інвестиційна діяльність і страхування в міжнародному бізнесі» є дисципліною, що поєднує як спеціальні, так і міждисциплінарні знання. Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях фінансового менеджменту, інвестиційного менеджменту, страхової діяльності.

Рівень оволодіння студентами теоретичним матеріалом, а також здобуття необхідних навичок визначається з допомогою завдань проміжного і підсумкового контролю.

Вивчення дисципліни «Інвестиційна діяльність і страхування в міжнародному бізнесі» носить з одного боку узагальнюючий характер щодо інших курсів, пов'язаних із науково-дослідними та дослідно-конструкторськими роботами інтелектуальною власністю, а з іншого боку має бути спрямоване на формування у студентів сучасного системного управлінського мислення, вміння приймати зважені та обґрунтовані рішення в комунікації, зокрема міжнародної діяльності. Тому крім стандартних інструментів контролю (усні та тестові опитування, контрольні роботи тощо), при викладенні даного курсу доцільно зосередити увагу на використанні кейсів та конкретних ситуацій з різних тем курсу та вимагають від студентів прояву професійних якостей.

В процесі викладання дисципліни для активізації навчального процесу рекомендується використовувати проблемні лекції, практичні заняття-дискусії, тренінги, рольові ігри, відкриті обговорення, а також кейс-методи і презентації.

Під час проходження курсу у дистанційній чи змішаній формі, можливо зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за тематикою дисципліни «Інвестиційна діяльність і страхування в міжнародному бізнесі».

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено старшим викладачем кафедри менеджменту підприємств, к.е.н. Литвиненко Павлом Олександровичем

Ухвалено кафедрою міжнародного бізнесу та логістики (протокол № 1 від 27.08.25 р.) (зі змінами, протокол №3 від 24.09.2025 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 1 від 28.08.2025 р.) (зі змінами, протокол №3 від 07.10.2025 р.).